

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. 6167/2021
24 IUN. 2021

Către: **DOMNUL GEORGE IONUȚ DUMITRICĂ,**
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 09 iunie 2021

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art. 65, alin. (6²) și articolul 68 alin e) din Legea educației naționale nr. 1/2011 (Plx. 119/2021);*
2. *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 (Bp. 153/2021, Plx. 214/2021);*
3. *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 456 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Bp. 341/2020, Plx. 547/2020);*
4. *Propunerea legislativă pentru completarea art. 94 la Legea educației naționale nr. 1/2011 (Plx. 159/2021);*
5. *Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 (Plx. 158/2021);*
6. *Propunerea legislativă privind anularea unor obligații accesorii (Bp. 78/2021, Plx. 236/2021);*
7. *Proiectul de lege pentru completarea alin. (1) al art. 30 și pentru modificarea art. 56 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice (Bp. 542/2020, Plx. 75/2021);*
8. *Propunerea legislativă pentru completarea și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (Plx. 160/2021);*
9. *Proiectul de Lege pentru completarea art. 34 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă (Bp. 167/2020, Plx. 390/2020);*
10. *Proiectul de Lege privind consolidarea monedei naționale ca monedă unică de plată pe teritoriul României (Bp. 87/2020, Plx. 246/2020);*
11. *Proiectul de Lege pentru completarea art. 8 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de Covid - 19, provenit dintr-o propunere legislativă (Bp. 489/2020, Plx. 47/2021);*
12. *Proiectul de Lege privind stabilirea destinației unor imobile, provenit dintr-o propunere legislativă (Bp. 196/2018, Plx. 350/2018);*
13. *Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii Cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice (Bp. 402/2020, Plx. 558/2020);*
14. *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale (Bp. 54/2021, L. 94/2021).*

Totodată, vă transmitem atașat, punctele de vedere referitoare la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 55 din 15 mai 2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 (Bp. 133/2021)* și *propunerea legislativă pentru completarea art. 4 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 (Bp. 137/2021)*.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale*, inițiată de domnul deputat AUR George-Nicolae Simion împreună cu un grup de parlamentari AUR (**Bp. 54/2021, L 94/2021**).

PR-X. 249/2021

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare abrogarea unor dispoziții din *Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul eliminării subvențiilor acordate partidelor politice de la bugetul de stat.

II. Observații

1. Apreciem că textul *Expunerii de motive* nu argumentează suficient măsura propusă, inițiatorii limitându-se la a compara sumele de la bugetul de stat, alocate pentru plata alocațiilor copiilor, cu sumele, mult mai mari, destinate subvențiilor acordate partidelor politice și la a menționa situația de criză economică generată de situația epidemiologică gravă, determinată de pandemia de COVID-19, concluzionând că eliminarea finanțării publice a partidelor politice ar permite ca sumele economisite să fie utilizate în scop social.

Considerăm că se impune completarea mențiunilor din cuprinsul *Expunerii de motive*, în acord cu dispozițiile art. 31 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*¹.

Soluția de acordare a unei subvenții de la bugetul de stat partidelor politice nu a fost reglementată pentru prima dată prin intermediul *Legii nr. 334/2006*, astfel cum ar rezulta din cuprinsul *Expunerii de motive*².

Pe de altă parte, apreciem că justificarea măsurii de abrogare a dispozițiilor legale privind acordarea unor subvenții de la bugetul de stat partidelor politice, exclusiv prin raportare la insuficiențele reglementărilor în

¹ Conform acestor dispoziții " Instrumentul de prezentare și motivare include conținutul evaluării impactului actelor normative, cuprinzând următoarele secțiuni:

a) motivul emiterii actului normativ - cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare; principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice; referirile la documente de politici publice sau la actul normativ pentru a căror implementare este elaborat respectivul proiect. Pentru ordonanțele de urgență vor fi prezentate distinct elementele obiective ale situației extraordinare care impune reglementarea imediată, nefiind suficientă utilizarea procedurii parlamentare de urgență, precum și eventualele consecințe care s-ar produce în lipsa luării măsurilor legislative propuse;

b) impactul socioeconomic - efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social și asupra mediului înconjurător, inclusiv evaluarea costurilor și beneficiilor;

c) impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri;

d) impactul asupra sistemului juridic - implicațiile pe care noua reglementare le are asupra legislației în vigoare; compatibilitatea cu reglementările comunitare în materie, determinarea exactă a acestora și, dacă este cazul, măsurile viitoare de armonizare care se impun; deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene și alte documente relevante pentru transpunerea sau implementarea prevederilor legale respective; implicațiile asupra legislației interne, în cazul ratificării sau aprobării unor tratate ori acorduri internaționale, precum și măsurile de adaptare necesare; preocupările în materie de armonizare legislativă;

e) consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite;

f) activitățile de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ;

g) măsurile de implementare - modificările instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale și locale."

² Soluția era consacrată, anterior, în cuprinsul *Legii nr. 43/2003 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale* (abrogat de art. 53 din *Legea nr. 334/2006*) și a *Legii partidelor politice nr. 27/1996* (abrogat de art. 57 din *Legea nr. 14/2003*)

vigoare și la subfinanțarea altor domenii, nu este de natură a conferi un fundament corespunzător soluției propuse.

În acest sens, spre exemplu, menționăm că, în conformitate cu art. 19 și art. 20 din *Legea nr. 334/2006*, în forma actuală, subvenția de la bugetul de stat urmează a fi acordată partidelor politice care au realizat pragul electoral sau au obținut cel puțin 50 de mandate de consilier județean și de consilier din cadrul municipiului București.

De asemenea, în ceea ce privește celelalte surse de finanțare ale partidelor politice (cotizații, donații, venituri provenite din activități proprii, împrumuturi în bani), observăm că textul legal impune anumite limite³, în considerarea principiilor de finanțare reglementate la art. 1 alin. (2) din *Legea nr. 334/2006*.

În acest context, considerăm necesară completarea *Expunerii de motive* cu elemente suplimentare din care să reiasă că eliminarea subvenției de la bugetul de stat din categoria surselor de finanțare a partidelor politice nu este de natură a afecta rolul acestora, astfel cum este configurat în cuprinsul art. 8 din *Constituția României, republicată*⁴ și că acestea își vor putea îndeplini, în continuare, în mod corespunzător, atribuțiile care rezultă din funcția de reprezentare ce le-a fost încredințată prin votul popular.

2. Subliniem că finanțarea partidelor politice de la bugetul de stat se regăsește în legislațiile mai multor state.

Potrivit „*Ghidului de bune practici privind finanțarea partidelor politice*”⁵ finanțarea publică poate fi „directă sau indirectă în sensul furnizării de bani (subvenții) sau bunuri sau servicii gratuite sau subvenționate” (pag. 143).

Există câteva avantaje ale finanțării activității partidelor politice de la bugetul de stat, avantaje care au fost sintetizate în cadrul „*Ghidului de bune practici privind finanțarea partidelor politice*” după cum urmează:

- „asigurarea respectării principiului egalității de șanse, în sensul că toate forțele politice relevante au acces la resurse suficiente pentru a ajunge

³ Spre exemplu, conform art.6 alin.(1) ”Donatiile primite de un partid politic intr-un an fiscal nu pot depăși 0,025% din veniturile prevăzute în bugetul de stat pe anul respectiv.”, conform art. 7 alin.(1) ” (1) Sumele de bani care fac obiectul împrumuturilor primite de către un partid politic intr-un an fiscal nu pot depăși 0,025% din veniturile prevăzute în bugetul de stat pe anul respectiv.”, iar conform art. 16 alin.(1) ”Partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare...”

⁴ Conform prevederilor art.8 din Constituție ” (1) Pluralismul în societatea românească este o condiție și o garanție a democrației constituționale. (2) Partidele politice se constituie și își desfășoară activitatea în condițiile legii. Ele contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor, respectând suveranitatea națională, integritatea teritorială, ordinea de drept și principiile democrației;

⁵ Ghidul de bune practici privind finanțarea partidelor politice poate fi accesat pe site-ul AEP https://www.roaep.ro/prezentare/wpcontent/uploads/2020/02/Ghid_de_bune_practici_%C3%AEn_finan%C8%9Barea_partidelor_politice.pdf

la electorat, încurajând astfel pluralismul și oferind electoratului o gamă mai largă de politicieni și politici;

- limitarea avantajului partidelor sau candidaților cu acces la resurse semnificative, oferind tuturor accesul la fonduri pentru campanii. În acest context, finanțarea publică ar trebui combinată cu limite pentru donații și/sau cheltuieli, deoarece diferența relativă nu va fi modificată prin furnizarea de bani atât partidelor cu fonduri mari, cât și celor cu fonduri puține;

- asigurarea respectării de către partidele politice (sau candidați) a celorlalte prevederi impuse de legislație, cum ar fi limitele de cheltuieli sau cerințele de raportare, fiind un stimulent extrem de eficace pentru respectarea regulilor. În acest context, suma furnizată trebuie să fie suficient de mare astfel încât destinatarii să respecte regulile pentru a evita riscul de a pierde finanțarea;

- crearea unui echilibru între contribuțiile publice și cele private ca surse de finanțare pentru partidele politice. Alocarea de finanțare publică nu ar trebui însă să limiteze sau să interfereze cu independența unui partid politic". (pag. 143)

În cadrul Ghidului menționat se precizează faptul că alocarea finanțării publice se poate baza fie pe principiul „egalității absolute”, fie pe principiul proporționalității, în funcție de rezultatele electorale ale unui partid sau de un nivel de sprijin dovedit („echitabil”).

Astfel, „Unele sisteme de finanțare alocă bani înainte de alegeri, pe baza rezultatelor alegerilor anterioare sau a dovezilor nivelurilor minime de sprijin politic. Alții asigură plata după alegeri, pe baza rezultatelor finale. În general, o finanțare preelectorală sau cel puțin un procent din finanțare care trebuie furnizat, asigură cel mai bine capacitatea partidelor de a concura pe baza egalității de șanse”. (pag. 148)

Apreciem că utilitatea subvențiilor de la bugetul de stat, acordate conform *Legii nr. 334/2006*, trebuie analizată în contextul prevederilor art. 3 din *Lege*, care stabilește în mod limitativ sursele de finanțare a activității unui partid politic, precum și al interdicției stabilite de art. 16 alin. (1), conform căruia „Partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților reglementate de *Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (...)”

Totodată, atragem atenția asupra faptului că mecanismul de subvenționare a partidelor politice, stabilit de *Legea nr. 334/2006*, are și rolul de a încuraja participarea femeilor la procesele electorale, în postura de candidați la funcțiile alese.

Astfel, art. 18 alin. (2) din *Legea nr. 334/2006* prevede că „*Suma alocată anual partidelor politice de la bugetul de stat este de cel puțin 0,01% și de cel mult 0,04% din produsul intern brut. Pentru partidele politice care promovează femei pe listele electorale, pe locuri eligibile, suma alocată de la bugetul de stat va fi majorată dublu proporțional cu numărul mandatelor obținute în alegeri de candidații femei.*”

3. Menționăm că *Recomandarea REC(2003)4 a Comitetului de Miniștri pentru statele membre cu privire la regulile generale contra corupției în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale*, prevede, la articolul 1 (*Susținere publică și privată oferită partidelor politice*), că „*Statul și cetățenii lui sunt în drept să susțină partide politice. Statul trebuie să ofere susținere politică partidelor politice. Susținerea de Stat trebuie să se limiteze la contribuții limitate. Susținerea din partea Statului poate fi financiară. Distribuirea susținerii din partea Statului trebuie să se facă în baza unor criterii obiective, rezonabile și corecte. Statele trebuie să asigure faptul că orice susținere din partea Statului și/sau a cetățenilor nu intervine în independența partidelor politice*”.

Modul de implementare a recomandării mai sus menționate a reprezentat una din temele celei de-a treia runde de evaluare⁶ GRECO (Grupul de state contra corupției), alături de incriminările faptelor de corupție.

Niciuna din recomandările formulate de GRECO în cadrul celei de-a treia runde de evaluare nu vizează, în mod distinct, sursele publice de finanțare, dar este, totuși, de reținut, recomandarea VIII.

Prin recomandarea VIII, GRECO a solicitat ca situațiile anuale ale partidelor politice, ce vor fi prezentate Autorității Electorale Permanente, în mod centralizat, să fie supuse unui audit independent înaintea depunerii lor.

Recomandarea a fost implementată prin introducerea unui nou articol, art. 45 alin. (1) și alin. (2), potrivit căruia: (1) „*situațiile financiare anuale întocmite de partidele politice care primesc subvenții de la bugetul de stat sunt supuse auditului statutar, care se efectuează de către auditorii statutari, persoane fizice sau juridice autorizate, în condițiile legii.*

(2) *În cel mult 60 de zile de la data efectuării auditului, partidele politice prevăzute la alin. (1) transmit Autorității Electorale Permanente o copie a raportului de audit*”.

Subliniem că GRECO a constatat că recomandarea a fost implementată satisfăcător, potrivit *Raportului interimar de conformitate al României adoptat de GRECO în octombrie 2015*.

⁶ *Raportul interimar de conformitate al României adoptat de GRECO (Strasbourg, 12-16 oct. 2015)*

Astfel, prin actuala reglementare, sunt supuse auditului statutar situațiile financiare anuale întocmite de partidele politice care primesc subvenții de la bugetul de stat.

Semnalăm că, potrivit inițiativei legislative, care vizează inclusiv abrogarea art. 45 din *Legea nr. 334/2006*, va dispărea această obligație și astfel implementarea recomandării VIII din cadrul celei de-a treia runde de evaluare a GRECO va putea fi reanalizată, în cazul în care se declanșează procedura specială prevăzută de Regula 34 din *Regulile de procedură*. Această Regulă prevede o procedură *ad hoc* care poate fi declanșată în circumstanțe excepționale, precum situația în care GRECO primește informații fiabile cu privire la reforme instituționale, inițiative legislative sau schimbări procedurale care pot conduce la încălcări grave ale standardelor anticorupție ale Consiliului Europei.

4. Precizăm că, în cuprinsul art. unic pct. 6 din inițiativa legislativă, trimiterea corectă urmează a fi făcută la art. 63 alin. (2) lit.b).

III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Florin-Vasile CÎTU
PRIM-MINISTRU

Domnului deputat **Ludovic ORBAN**
Președintele Camerei Deputaților